

ابراهیم و اسماعیل

خداوند در قرآن کریم به ماجراهای ابراهیم علیه‌السلام و اسماعیل علیه‌السلام اشاره کرده و آزمایش‌های سختی که این دو پیامبر الهی با آنها مواجه شدند، پرداخته است.

فهرست مندرجات

- ۱ - مشورت ابراهیم با اسماعیل
- ۲ - دل‌داری دادن اسماعیل به ابراهیم
- ۳ - مأموریت ابراهیم و اسماعیل
- ۴ - بازسازی و تعمیر کعبه
- ۵ - شکر ابراهیم برای تولد اسماعیل
- ۶ - هدیه الهی بودن اسماعیل
- ۷ - بشارت خدا به ابراهیم
- ۸ - مأموریت ذبح اسماعیل
- ۹ - مقام تسلیم اسماعیل
- ۱۰ - اسکان اسماعیل در مکه
- ۱۱ - پانویس
- ۱۲ - منبع

مشورت ابراهیم با اسماعیل

مشورت و نظرخواهی ابراهیم علیه‌السلام از فرزندش **اسماعیل** علیه‌السلام درباره مأموریت **ذبح** وی: فلما بلغ معه السعی قال یبنی انی اری فی المنام انی اذبحک فانظر ماذا یری قال یابن افعل ما تؤمر ستجدنی ان شاء الله من الصبرین. (از لحن جمله «فانظر ماذا یری» بنگر رای توجیست؟) نوعی نظرخواهی و مشورت استفاده می‌شود؛ هر چند فلسفه این کار استفاده ابراهیم علیه‌السلام از رای اسماعیل علیه‌السلام نبود؛ بلکه با برای **آزمایش** او یا زمینه سازی برای پذیرش فرمان ذبح از سوی اسماعیل علیه‌السلام بود.)^[۱] صافات/سوره ۳۷، آیه ۱۰۲.

دل‌داری دادن اسماعیل به ابراهیم

آرامش و دل‌داری دادن اسماعیل علیه‌السلام به ابراهیم علیه‌السلام درباره مأموریت وی برای ذبح فرزندش: فلما بلغ معه السعی قال یبنی انی اری فی المنام انی اذبحک فانظر ماذا یری قال یابن افعل ما تؤمر ستجدنی ان شاء الله من الصبرین. (این که اسماعیل علیه‌السلام **صبر** خویش را درباره قربانی شدنش یادآوری می‌کند می‌تواند به منظور **دل‌داری** به پدر خود ابراهیم علیه‌السلام باشد.)^[۲] صافات/سوره ۳۷، آیه ۱۰۲.

مأموریت ابراهیم و اسماعیل

مأموریت ابراهیم علیه‌السلام و اسماعیل علیه‌السلام برای آماده سازی **کعبه** جهت عبادت کنندگان: ... و عهدنا الی ابرهیم و اسمعیل ان طهرا بیتی للطائفین و العکفین و الرکع السجود.^[۳] بقره/سوره ۲، آیه ۱۲۵.

بازسازی و تعمیر کعبه

بالا بردن دیوارهای **کعبه** به دست ابراهیم علیه‌السلام و اسماعیل علیه‌السلام: و اذ یرفع ابرهیم القواعد من البیت و اسمعیل...^[۴] بقره/سوره ۲، آیه ۱۲۷.

شکر ابراهیم برای تولد اسماعیل

ستایش ابراهیم علیه‌السلام به درگاه الهی به شکرانه تولد اسماعیل علیه‌السلام در دوران پیری‌اش: الحمد لله الذی وهب لی علی الکبر اسمعیل...^[۵] ابراهیم/سوره ۱۴، آیه ۳۹.

هدیه الهی بودن اسماعیل

اسماعیل علیه‌السلام، هدیه‌ای الهی به ابراهیم علیه‌السلام؛ الحمد لله الذی وهب لی علی الکبر اسمعیل...
[۶] ابراهیم/سوره ۱۴، آیه ۳۹.

بشارت خدا به ابراهیم

بشارت خداوند به ابراهیم علیه‌السلام برای تولد اسماعیل علیه‌السلام:
و ان من شیئته لایرهمیم؛ فبشرته بغلم حلیم. (مقصود از «غلام حلیم» اسماعیل علیه‌السلام است.
[۷] حویزی، عبدعلی بن جمعه، نورالثقلین، ذیل آیه.
[۸] صافات/سوره ۳۷، آیه ۸۳.
[۹] صافات/سوره ۳۷، آیه ۱۰۱.

مأموریت ذبح اسماعیل

ابراهیم علیه‌السلام مامور به **ذبح اسماعیل** علیه‌السلام:
فبشرته بغلم حلیم؛ فلما بلغ معه السعی قال بینی انی اری فی المنام انی اذبحک...
[۱۰] حویزی، عبدعلی بن جمعه، نورالثقلین، ذیل آیه.
[۱۱] صافات/سوره ۳۷، آیه ۱۰۱.
[۱۲] صافات/سوره ۳۷، آیه ۱۰۲.

مقام تسلیم اسماعیل

اسماعیل علیه‌السلام، تسلیم در برابر پدر و **فرمان خدا** به ذبح:
فبشرته بغلم حلیم؛ فلما بلغ معه السعی قال بینی انی اری فی المنام انی اذبحک فانظر ماذا یری قال یابت افعل ما یرامرک فاجعل ان شاء الله من الصبرین؛ فلما اسلما و تله للجبین. (روایات درباره **ذبح** که اسحاق علیه‌السلام یا اسماعیل علیه‌السلام است، اختلاف دارند؛ اما بر اساس مشهور روایات، ذبح، اسماعیل علیه‌السلام است.
[۱۳] حویزی، عبدعلی بن جمعه، نورالثقلین، ذیل آیه.
[۱۴] صافات/سوره ۳۷، آیه ۱۰۱ - ۱۰۳.

اسکان اسماعیل در مکه

اسکان اسماعیل علیه‌السلام، در **سرزمین مکه** از سوی ابراهیم علیه‌السلام:
و اذ قال ابرهیم...؛ ربنا انی اسکت من ذریئتی بواد غیر ذی زرع عند بیتک المحرم ربنا لیقیموا الصلوة فاجعل افدة من الناس تهوی الیهم... (کلمه «من» تبعیضیه، و مشهور میان **مفسران**، مقصود از «ذریه»، اسماعیل علیه‌السلام است.
[۱۵] طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان، ذیل آیه.
[۱۶] ابراهیم/سوره ۱۴، آیه ۳۵.
[۱۷] ابراهیم/سوره ۱۴، آیه ۳۷.

پانویس

- ↑ صافات/سوره ۳۷، آیه ۱۰۲.
- ↑ صافات/سوره ۳۷، آیه ۱۰۲.
- ↑ بقره/سوره ۲، آیه ۱۲۵.
- ↑ بقره/سوره ۲، آیه ۱۲۷.
- ↑ ابراهیم/سوره ۱۴، آیه ۳۹.
- ↑ ابراهیم/سوره ۱۴، آیه ۳۹.
- ↑ حویزی، عبدعلی بن جمعه، نورالثقلین، ذیل آیه.
- ↑ صافات/سوره ۳۷، آیه ۸۳.
- ↑ صافات/سوره ۳۷، آیه ۱۰۱.
- ↑ حویزی، عبدعلی بن جمعه، نورالثقلین، ذیل آیه.
- ↑ صافات/سوره ۳۷، آیه ۱۰۱.
- ↑ صافات/سوره ۳۷، آیه ۱۰۲.
- ↑ حویزی، عبدعلی بن جمعه، نورالثقلین، ذیل آیه.
- ↑ صافات/سوره ۳۷، آیه ۱۰۱ - ۱۰۳.
- ↑ طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان، ذیل آیه.
- ↑ ابراهیم/سوره ۱۴، آیه ۳۵.
- ↑ ابراهیم/سوره ۱۴، آیه ۳۷.

فرهنگ قرآن، مرکز فرهنگ و معارف قرآن، برگرفته از مقاله «ابراهیم و اسماعیل».

رده‌های این صفحه : حضرت ابراهیم | حضرت اسماعیل | موضوعات قرآنی